

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор СумДУ

_____ А.В. Васильєв

(підпис)

“ _____ ” _____ 2011 р.

**ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ
до науково-дослідної роботи**

**«Управління регіональним розвитком на основі показників економічного
потенціалу»**

(найменування роботи, № держреєстрації)

ПОГОДЖЕНО
Проректор з наукової роботи

_____ А.М. Черноус
(підпис)

ВИКОНАВЕЦЬ
Керівник НДР

_____ О.М. Теліженко
(підпис)

2011 рік

1. Підстава для проведення робіт

Наказ Міністерства освіти і науки України № 262 від 29.03.2010 р. «Про результати конкурсного відбору проектів наукових досліджень і розробок, що виконуватимуться за рахунок видатків загального фонду державного бюджету починаючи з 2011 року»

2. Мета та вихідні дані для проведення робіт

Метою проекту є розробка теоретико-методологічних і науково-методичних основ управління регіональним соціально-економічним розвитком на основі показників економічного потенціалу.

Основні завдання проекту:

- дослідити сутність та генезу основних теорій управління регіональним розвитком;
- визначити сутність категорії «економічний потенціал складних (регіональних) соціо-еколого-економічних систем»;
- розробити теоретико-методичні підходи до оцінки і прогнозування економічного потенціалу регіону;
- визначити та обґрунтувати систему показників управління економічним потенціалом регіону;
- визначити необхідні та достатні умови використання показників економічного потенціалу в структурних моделях економічної динаміки та моделях ендогенного росту;
- обґрунтувати доцільність заміни критеріального показника «максимуму суспільного добробуту» в структурних моделях типу Рамсея – Касса – Купманса на показник «максимальне використання економічного потенціалу регіону»;
- розробити загальні принципи і методи встановлення пропорцій використання структурних елементів економічного потенціалу регіону з урахуванням їх динамічного характеру, природно-ресурсних, демографічних, екологічних, комунікаційних обмежень;
- обґрунтувати нову концепцію управління регіональним розвитком на основі модифікованих структурних моделей економічної динаміки та моделей ендогенного росту.

3. Очікувані наукові та науково-технічні результати

Результати проекту спрямовані на подальший розвиток теорії управління складними соціо-еколого-економічними системами. Передбачається формування концепції переходу від програмно-цілевих, сценарних методів управління регіональним розвитком до управління на основі магістральних стратегій, моделювання економічної динаміки і ендогенного росту валового регіонального продукту, максимізації рівня використання економічного потенціалу.

Результати проекту спрямовані на удосконалення нормативно-правової бази, зокрема Законів України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації» в частині визначення принципів, методів і порядку розроблення планів і програм соціально-економічного розвитку регіонів (населених пунктів), узгодження їх з принципами державної бюджетної, інвестиційної, кредитної, фіскальної політики. За результатами виконання проекту передбачається формування пакету пропозицій щодо удосконалення Концепції Державної регіональної політики України, затвердженої Указом Президента України (від 21 травня 2001 р.).

Пропоновані в проекті принципи формування нової концепції управління регіональним розвитком в Україні на основі модифікованих структурних моделей економічної динаміки та моделей ендогенного росту із використанням показників економічного потенціалу є такими, що відповідають загальним тенденціям розвитку регіонального управління в Європі.

4. Вимоги до результатів роботи

Теоретико-методологічні положення, узагальнюючі висновки та нові концепції, які планується одержати в ході виконання робіт, повинні бути спрямовані на:

- формування теоретичних основ управління регіональним розвитком;
- дослідження та визначення основних принципів і пріоритетів в управлінні соціо-еколого-економічним розвитком регіону;
- визначення соціально-економічних орієнтирів та інтересів регіонального розвитку;
- визначення та обґрунтування принципів і методів реалізації структурного підходу до формування стратегій регіонального розвитку;
- визначення напрямів формування політики регіонального розвитку;
- дослідження концептуальних основ соціально-економічного розвитку територій;
- дослідження проблеми системно-діагностичного аналізу регіонального розвитку;
- розроблення принципів системно-діагностичного аналізу соціально-економічного розвитку регіону;
- обґрунтування критеріальної бази динаміки регіонального розвитку;
- побудова структурних моделей економічного зростання та моделей ендogenousного росту в управлінні регіональним розвитком;
- визначення сутнісно-структурної побудови категорії «економічний потенціал соціально-економічних систем»;
- розробка теоретико-методичних підходів до оцінки і прогнозування економічного потенціалу територій;
- визначення необхідних і достатніх умов використання показників економічного потенціалу в структурних моделях економічного зростання.

5. Етапи та порядок виконання робіт

№ п/п	Назва та зміст етапу	Строки виконання роботи	Очікувані результати	Звітна документація
1	2	3	4	5
1	Аналіз сутності та генезу теорій управління регіональним розвитком	01.01.11. – 31.03.11.	Удосконалення теоретичних підходів до управління регіональним розвитком на основі модифікованих структурних моделей економічної динаміки та моделей ендogenousного росту	Анотований звіт
2	Угрупування управлінських стратегій і сценаріїв регіонального розвитку	01.04.11 – 30.06.11	Аналіз теорій управління регіональним розвитком. Дослідження та групування управлінських стратегій і сценаріїв регіонального розвитку	Анотований звіт
3	Системно-діагностичний аналіз регіонального розвитку	01.07.11. – 31.09.11	Обґрунтування пропозицій використання структурних елементів економічного потенціалу регіону з урахуванням природно-ресурсних, демографічних, екологічних, комунікаційних обмежень	Анотований звіт

№ п/п	Назва та зміст етапу	Строки виконання роботи	Очікувані результати	Звітна документація
1	2	3	4	5
4	Розробка концепції управління регіональним розвитком на основі показників економічного потенціалу територій	01.10.11 – 31.12.11	Передбачається формування концепції переходу від програмно-цільових, сценарних методів управління регіональним розвитком до управління на основі магістральних стратегій	Проміжний звіт
5	Формування методологічних та організаційно-методичних засад моделювання зростання валового регіонального продукту на основі змінних ендогенізованої моделі	01.01.12. – 31.03.12.	Розробка принципів і методів формування моделей економічного зростання валового регіонального продукту та максимізації рівня використання економічного потенціалу	Анотований звіт
6	Моделювання економічної динаміки і ендогенного росту валового регіонального продукту, максимізації рівня використання економічного потенціалу	01.04.12. – 30.06.12	Моделювання та прогнозування динаміки зростання валового регіонального продукту. Оцінка їх впливу на значення показників використання економічного потенціалу	Анотований звіт
7	Дослідження та обґрунтування доцільності заміни критеріального показника «максимуму суспільного добробуту» на показник «максимальне використання економічного потенціалу регіону»	01.07.12. – 31.09.12	Аналіз моделей типу Рамсея – Касса – Купманса. Розробка рекомендацій по заміні критеріального показника «максимуму суспільного добробуту» на показник «максимальне використання економічного потенціалу регіону»	Анотований звіт
8	Розробка системи моделей розвитку, прогнозування та використання економічного потенціалу регіональних соціально-економічних систем	01.10.12. – 31.12.12	Розробка теоретичних і науково-практичних рекомендацій щодо формування системи прогнозування та використання економічного потенціалу регіональних соціально-економічних систем	Проміжний звіт
9	Вдосконаленні принципів, методів та формування системи показників для інтегральної оцінки рівня соціально-економічного розвитку регіону	01.01.13. – 31.03.13.	Дослідження принципів і методів вдосконалення системи показників для інтегральної оцінки рівня соціально-економічного розвитку регіону	Анотований звіт

№ п/п	Назва та зміст етапу	Строки виконання роботи	Очікувані результати	Звітна документація
1	2	3	4	5
10	Розробка загальних принципів і методів встановлення пропорцій використання структурних елементів економічного потенціалу регіону	01.04.13. – 30.06.13	Дослідження, моделювання та прогнозування методів встановлення пропорцій використання структурних елементів з урахуванням їх динамічного характеру, природно-ресурсних, демографічних, екологічних, комунікаційних обмежень	Анотований звіт
11	Обґрунтування концепції управління регіональним розвитком на основі модифікованих структурних моделей економічної динаміки та моделей ендогенного росту	01.07.13. – 31.09.13	Аналіз інформаційної бази управління регіональним розвитком на основі модифікованих структурних моделей економічної динаміки та моделей ендогенного росту. Формування концепції управління регіональним розвитком	Анотований звіт
12	Апробація моделей збалансованого розвитку при забезпеченні пропорцій між елементами економічного потенціалу на регіональному та міжрегіональному рівнях	01.10.13. – 31.12.13	Розробка методичних рекомендацій що до впровадження моделей збалансованого розвитку при забезпеченні пропорцій між елементами економічного потенціалу на регіональному та міжрегіональному рівнях	Заключний звіт

6. Реалізація результатів та ефективність

Результати проекту можуть бути використані:

- Кабінетом Міністрів України – при обґрунтуванні стратегії соціально-економічного розвитку України, комплексній оцінці соціально-економічного розвитку регіонів України; при обґрунтуванні національних пріоритетів розвитку базових галузей економіки України;

- Міністерством регіонального розвитку та будівництва України – при формуванні та впровадженні програм підвищення конкурентоспроможності територій, при формуванні рекомендацій щодо розроблення інвестиційного проекту відповідно до стандартів ЄС;

- Міністерством освіти і науки України – при вдосконаленні навчальних планів підготовки фахівців інженерних і економічних спеціальностей.

Результати НДР будуть використані у навчальному процесі при викладанні дисциплін: „Регіональний менеджмент”, „Економіка підприємства”, при розробці методичного забезпечення вказаних дисциплін (конспекти лекцій, методичні вказівки для курсових робіт та для самостійної роботи студентів).

За результатами виконання проекту передбачається формування пакету пропозицій щодо удосконалення Концепції Державної регіональної політики України, затвердженої Указом Президента України (від 21 травня 2001 р.)

За матеріалами НДР планується захист 8 дипломних робіт рівня „магістр”, а також 1 – ї докторської та 2 – х кандидатських дисертацій.

До виконання проекту будуть залучені 4 студенти та 2 аспіранти.

7. Додаткові вимоги

Приймання робіт на окремих етапах і стадіях та в цілому проводиться Замовником у відповідності до чинного законодавства та вимог цього технічного завдання.

Результати НДР щорічно розглядаються на засіданні кафедри та Вченої ради.

За результатами НДР затверджується щорічний проміжний звіт, по закінченню роботи – заключний звіт.

Акт приймання-здачі держбюджетної теми.

Погоджено:

Начальник НДЧ
канд. техн. наук

В.А. Осіпов

Молодший науковий
співробітник НДЧ

Л.Ю. Максюта